

A MAGYAR ZSIDÓK LAPJA

4. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE: . . . 10 PENGŐ
M. K. POSTAI CSEKKSZÁMLA: 19108

ZSIDÓ LAP

1942. JANUÁR 29.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VII., NAGYATÁDI SZABÓ-UTCA 89.
TELEFONOK: 221-640, 222-475.

Minden sorsprobléma — ifjúsági probléma is . . .

Napi postánkból idézünk ide egy levelet, nem mint „hangot a közönségből”, de mint *példát a közönségből*, mégpedig példát arra, miként lehet méltó szellemben és méltóan reális idealizmussal a zsidó ifjúság kulturális problémáit a vidéken is felkarolni. Nem valami falrengető dolog, amiről szó van, de jelentősége ép az a tanulság, hogy szerény keretekben is mily eredményesen és termékenyen lehet nagy célokat szolgálni.

Amikor, jónéhány hónap előtt a *Pesti Itr. Hitközség* ifjúsági kulturális munkaprogramját ismertettük, rámutattunk arra, hogy mi minden valósítható meg ebből a vidéken is, természetesen a helyi arányoknak, a helyi követelményeknek, a helyi feltételeknek megfelelően, mindenütt, ahol arra mód és lehetőség adatik: mert a méretek lehetnek különbözők, de az ifjúság sorsproblémái nem különböznek; a szellem, amellyel a jövődöt szolgáljuk, nem lehet különböző, a munka hűsége és a munka vallásos lelke nem különböző. Hogy ezzel mennyire tisztában van a vidék is, érdekesen és figyelemreméltóan illusztrálja — többek közt — ez a levél, amely most a szombathelyi „Iskolánkívüli Vallásos Kör”-től érkezik hozzánk.

A levél elmondja, hogy a Kör, amelynek alosztályai a tanoncifjúság nevelésével is foglalkoznak, „igyekezett megteremteni a zsidó ifjúság számára azt a lehetőséget, hogy a mindennapi munkában elfáradt fiatalember számára otthont nyújthasson, szórakozhasson; ezzel és széleskörű kulturálmunkával sikerült a hitközség elismerését kivívni”. „A több oldalról megnyilvánult óhaj és érdeklődés később kiterjesztette működésünket a szűkebb vidék ifjúságára is, segítettük egyes vidéki városok kultúrportjait, előadókat, művészeket küldtünk több vidéki városba.”

Nemrégiben egy apa fordult levelében

A *Magyar Zsidók Lapjához*, megszívlelendő jótanácsokkal szolgálva a zsidó ifjúság önképzése és továbbképzése tekintetében; a minap egy diák kérdezte meg tőlünk, mi ma a magyar zsidó diák feladata. Most a szombathelyi „Iskolánkívüli Vallásos Kör” írja meg tapasztalatait, kulturmunkájának virágzó életéről, azzal a kéréssel, hogy *A Magyar Zsidók Lapja*, amely állandóan beszámol a vidéki ifjúság vallásos és kulturális tevékenységéről, a jövőben mintegy rovat-szerűen intézményesítve, szélesítse ki ebbeli munkáját.

Nem kell különösebb „közvéleménykutató” buvárkodás annak megállapításához, hogy mindezekből két tanulság szűrődik le; az egyik a reánk vonatkozó — ez mellékes — mondjuk el gyorsan és menjünk tovább: az a tanulság, hogy *A Magyar Zsidók Lapja* hasábjai főleg hajlva nemzedékek találkoznak, s találkoznak mindazok, akiknek szívügyük: a magyar zsidó ifjúság sorsa; hogy szóval, osztatlanul felismertetik ezeknek a hasáboknak a jelentősége az ifjúság problémáinak s mindenekelőtt kulturális problémáinak nyilvántartásában, feltárásában, megbeszélésében, megvilágításában. Nem érdem, hogy ez így van, — szerencsétlenség volna, ha nem volna így, mert hiányos és tökéletlen, de végtelenül sivár is volna minden zsidó közéleti munka, amelyet nem hat át a legtelkéig az ifjúság sorsával való törődés vallásosan mély inspirációja. De beszéljünk a másik, az igazi tanulságról: arról, hogy milyen üdvösen általános az a törekvés, amely a zsidó ifjúság kulturális életének felkarolására, fejlesztésére irányul; hogy mennyire hódít az az igazság, hogy a bekövetkezett sorsfordulatban nemhogy csökkent, de megnőtt e kulturális közérdekek szolgálatának jelentősége. Hiszen, ha valaha, ezekben az időkben kell kettőzni az őrséget az ifjúság lelke fölött, hogy az — megdönthetetlenül — benne lstenben,

vallásának örök eszményeiben és a szellem elpusztíthatatlan és mindig megújuló értékeiben való bizodalma — se fantomoknak, se rezignációnak, sem elernyedésnek, sem semmiféle demoralizációnak áldozatául, martalékaul ne essen . . . amint erre az egyetemes zsidó közérdekre a szombathelyi levél is rámutat. Minden sorsprobléma ifjúsági probléma is — mindig is így volt és fölösleges külön hangsúlyozni, hogy mennyire így van a magyar zsidóság küzdelmes életében. Ettől az ifjúságtól kevesebb lehetőség közt: többet vár az élet, mint az előtte járó nemzedékektől. Nem egyszer irtunk arról, mennyire fontos, hogy a szellemi pályák fokozódó lezáródásával együtt ne záródjon le az ifjúság előtt magának a szellemnek útja s hogy az elhelyezkedési nehézségeivel együtt ne következzen be egy végzetesebb folyamat: magának a szellemnek elhelyezkedési nehézsége, az ifjúság életében. Ezért fontos minden munka, minden szolgálat, amely arra törekszik, hogy az ifjúság a szellemi élet fonálán, hitnek, hazának, tudománynak hűségében fűződjön a zsidóság életéhez; ez, a szorosan vett kulturális programon túl, a jellemképzésben is határtalanul nagyjelentőségű, nem szólva arról, hogy megelőz minden olyan végzetes „bizalmi válságot”, amely az önbizalom pusztulásával járhat az ifjú lélekben.

A szombathelyi „Iskolánkívüli Vallásos Kör” azt kéri tőlünk, hogy *A Magyar Zsidók Lapjában* „állandó rovat alakuljon az ifjúsági kérdések megtárgyalására”. De egész lapunk — ilyen állandó rovat. Nem egyetlen rovatban foglalkozunk, szüntelenül az ifjúság sorsával, melyben mindig is a jövődöt bontogatja szárnyait, — nem egyetlen rovatban, de jóformán valamennyi rovatunkban, ezeken a hasábokon is, amelyek lendületüket és — hatásukat — nem kis mértékben a magyar zsidó ifjúsági problémák mély átérzéséből meritik.

Orvosok ezrei a ánlják a Toralt

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejtájsánál, tag- és ízületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togal-t. Kérdezze meg orvosát. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban P 1.60.

A Pesti Izraelita Hitközség rendkívüli közgyűlése

A Pesti Izr. Hitközség képviselőtestülete 1942. évi február 3-án (kedden), délután 6 órakor a hitközség nagy üléstermében (VII., Sip-utca 12. II. em. 33. rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendje a következő:

Elnöki előterjesztések. Felhatalmazási javaslat a hitközség kiadásainak az 1942. évi költségvetés elfogadásáig való eszközölhetésére. Az 1941. év folyamán egyes ügyosztályoknál eszközölt költségvetési túllépések engedélyezése. A Pesti Izr. Hitközség alkalmazottai részére illetményemelés engedélyezése 1941. évi december 1-i hatállyal. Adórögzítési javaslat. (Alapszabály 107. §.) A kaszusz kiadások fedezésére szolgáló adópótlék kivetése az 1942. évre. (Alapszabály 8. §.) Javaslat az 1942. évi adópótlék szedésére és az adópótlék %-os arányának megállapítására. (Alapszabályok 8. §.) Jelentés a Pesti Izr. Hitközség kórházainak új szervezeti- és működési szabályzatáról. Három választmányi tagsági tisztség betöltése. (Alapszabály 89. §. k) pont.)

Nyilatkozat az UJ MAGYARSÁG-ban

Az „Uj Magyarság” 1942. január 22-i számában a következő nyilatkozat jelent meg:

Alulírott az „Uj Magyarság” 1941. szeptember 20-iki számában „Óriási arányú spekuláció folgik a tojással” címen, 1941. szeptember 24-iki számában pedig „A tojás-paskéz” címen cikkeket irtam, amelyekben a Budapesten keletkezett tojáshiánnyal foglalkoztam és többek között azt állítottam, hogy a Budapesten keletkezett tojáshiányt a Stern Samu irányításával működő tojáskonkorcium idézte elő. Meggyőződtem arról, hogy a Stern Samuval kapcsolatos állításaim teljesen téves információk alapúak, amennyiben a szóbanforgó üggyhöz neki semmi köze sem volt. Ennélfogva a reávonatkozó alaptalan állításaim miatt sajnálkozásomat fejezem ki.

Németh Péter,

az Uj Magyarság munkatársa.

Mint ismeretes, a fentemlített két cikk miatt annakideiön Stern Samu bűnvádi feljelentést tett. Ez ügyben január 22-re volt a fő tárgyalás kitűzve. A fő tárgyaláson dr. Munkácsi Ernő, mint Stern Samu jogi képviselője, minán a fenti nyilatkozatot felolvasta és azt az iratokhoz becsatolta, a rádindítványtól elállott.

Méltóságteljes, csendes választás a pesti Chevránál

Vasárnap folyt le a Pesti Chevra Kadisa választása az Erzsébet-köruti székház nagytermében. Ez a szavazás, az alapszabályok értelmében, titkos volt és ezt a titkosságot a legnagyobb gondnal mindvégig megőrizték. De nem volt titkos a szavazás abban a tekintetben, hogy a szavazólapokat a Szeretkórház. Aggokháza, Menedékház és Felnőti vakok otthonának képei díszítették és így mindenki valósággal szemlélhette, hogy mi az, amire szavazatát leadja, milyen munka és milyen alkotások vezérkarát választja meg újabb lusztrumra. Csendes volt ez a választás, nem volt hangos szó, hiányoztak a választással velejáró hangulatnak a megnyilvánulásai, de ez a méltósággal teljes csend, ez a sima, zökkenésmentes, egyszerű lefolyású választás legigazabban tükrözte vissza a választók hangulatát. Mindenki, aki ebben a vasárnapi fergetegben, szibériai időben, mikor a közlekedése is elakadt, mégis eljött, hogy imponáló számban leszavazzon a legnagyobb magyar zsidó karitatív intézmény vezetőségére, tudatában volt a mai idők követelményeinek és ezzel kapcsolatban a Chevrára váró fokozott feladatoknak. Belső ösztön hívta a szavazókat az urnák elé. Mindenki az atyjára, anyjára gondolt, akiktől már hallott a Chevra zsidó szeretetmunkájáról, mely segít, ha baj van, gyógyít a betegség idején és megadja a vallás által megkívánt végtisztességet, ha eljön a végső óra...

Reggel kilenc órakor nyitotta meg a szavazást Mezőfi Vilmos választási elnök. Délután hat óráig szakadatlanul folyt a szavazás. Öt urnához járultak a szavazók, akik zsufolt tömegekben folyton érkeztek. Öreg, roskadozó agastyánokat sem tartott vissza a zord időjárás. Nagy ünneplés köszöntötte az ősz Krámer Miksa elnököt, aki kilencven év terhével is eljött, hogy leszavazzon Szeretet köszöntötte dr. Hevesi Simon vezető főrabbi, aki az egész rabbi-karral megjelent az urnáknál. Leszavazott Stern Samu, az Országos Iroda és a pesti hitközség elnöke is. A Chevra teljes vezetősége, dr. Dési Géza és Lunzer Pál elnökhelyettesekkel az élén, ugyancsak leadta szavazatát. A szavazás szigorúan az alapszabályok szemmel tartásával folyt. Öt órakor Mezőfi Vilmos választási elnök kitűzte a zárórást.

Mint ismeretes, a választást megelőzően ezuttal is próbálkozott az az „ellenzék”, mely minden választás alkalmával jelentkezik. A mostani választásnál még listát sem tudott állítani. Hogy mennyire nem volt gyökere semmiféle ellenzéki mozgalomnak, legjobban igazolja, hogy a szavazók, noha erre módjuk lett volna, alig töröltek és változtattak a szavazólapokon, hanem csaknem változatlanul helyezték a szavazólapokat az urnákba.

Nyolc órakor néhány lendületes szóval rekesztette be Mezőfi elnök a választást és hirdette ki az eredményt, kiemelve, hogy ez a választás mérföldkövet jelent a másfélszázados Chevra eddigi dicsőséges pályáján is...

A választók nevében Leszlauer Gyula mondott megleghangu köszönetet Mezőfi Vilmos választási elnöknek azért az odaadó, pártatlan vezetésért, mellyel a választást mindvégig irányította és azokért a gyönyörű szavakért, melyekkel azt befejezte és a jelenlevők számára emlékeztetéssé tette.

Mezőfi Vilmos választási elnökön kívül a választás lefolytatásában buzgó és odaadó működést fejtettek ki: mint elnökhelyettes Gaiduschek Marcell, mint alelnök, dr. Schäfer Zsigmond és mint jegyző: dr. Politzer Gusztáv.

Az egyes urnáknál az elnöki tisztet a következők töltötték be: Árvai Henrik, Engel Nándor, Goldfinger Gábor, Leszlauer Gyula, Munk Gábor, Ripper Frigyes, Scheer Samu, ifj. Stern Sándor és Vámos Henrik.

A Képzőművészeti Kiállítás bezárása

Az elmúlt héten folyt le a Képzőművészeti Kiállítás két utolsó zenedélutánja; 24-én az OMIKE előadóművésznői voltak a háziasszonyok, a műsort pedig Kelle Gabriella, Pogány Zsuzsa, Spiegel Annie, Darvas Ibolya, Gárdonyi Lajos, Fenyő Árpád, Ormos Béla, Pál Jenő, Kovács Miklós, Garay Ernő és Bencze Miklós szolgáltatták. 25-én a MINOSZ, a VI. és XIV. ker. Nőegyletek és a Komaegylet vezető hölgyei voltak a háziasszonyok; a műsor pedig Patotai Erzs, Darvas Ibolya és Neg Dávid számából állott; a zongorakiséretet Fischer Sándor látta el. Mindkét zenedélutánon nagyszámu közönség volt jelen és számos vásárlás történt.

A kiállítás 25-én zárult. Az OMIKE művészakciójának vezetősége méltán lehet büszke arra az erkölcsi és anyagi sikerre, melyet a lezárult kiállítás mérlege feltűntet. A magyar zsidó társadalom megértette, hogy mivel tartozik képzőművészeinknek. Nagyszámu vásárlás történt és így a művészek megsegítése tekintetében is túlhaladta ez a kiállítás az eddigiek eredményét. A művészakció kiváló előadóművészei ebben az évben is, kartársias érzéstől áthatva, díjmentesen állították képzőművészi kollégáik szolgálatába művészetüket és a zenedélutánok, melyeket a nőegyletek lelkes vezetőségei odaadással rendeztek, ezuttal is művészeti eseménnyé váltak. A kiállítás sikere megerősíti azt a reményt, hogy az OMIKE-nek ez az akciója is izmosodás és fejlődés elé tekint.

LÁTHATATLANUL BESZÖVÖM

kiegött, elszakadt vagy molyos ruháit, vegytisztító

MŰTÖMŐMŰHELY

ÜLLÖL-UT 9. SZÁM. ♦ TELEFON: 184-327.

ORFÉKNEK. BETÉKNEK

legjobb, legolcsóbb elhelyezése az Otthon-szematériumban, XIV., Gizella-ut 30. Telefonszám: 496-726.

EGYSÉG

A Pesti Chevra Kadisa ösválasztása lezajlott: maguk a választók szólaltak meg és szavuk tiszta, világos és mindekenélőtt ünnepélyesen és impozánsan egységes. A választás legfelemelőbb tanulsága: ez az egység, amelyet áldásos munkájában biztatón és lelkesítően érez oldalán a Szentegylet, de amely ezen túl általában is érezteti a pesti zsidóság érületének és szellemének nagyszerű és produktív egységét. Ez az egység nem választási jelszó, sőt, egyáltalában nem jelszó — nem szorul külön aktualitásra, hogy hirdetessék, de nem mulhat el egyetlen aktualitás nélkül, hogy ne hirdetessék. Nemzedékek belső életét gyengítette meg az egység hiánya. Mondva csinált ellentétek, amelyek csak azért éleződtek ki, mert... kiélesítették azokat: küzdelmek, amelyekben bárki volt a nyertes: mindig a szóban forgó zsidó közérdek volt a vesztes. Pártok néztek farkasszemet — a régmúlt életében is akárhány példát lehetne idézni —, amelyek közt nem volt egy pártnyi, de még csak egy frakciónyi ellentét sem. De ami a régi jó időkben, a régi világ napsütésében — mondjuk — szükséges rossz lehetett, az a mai időkben, a nagy sorsfordulat után, a magyar zsidóság új helyzetében szükségtelen rossz. A mai idők — a banalitásig ismételtük ezt, de akárhányszor ép a banalitásokban, a leg-egyszerűbb és legmindennapibb szavakban tárul fel a dolgok lelke — egységet követelnek. És egymás szeretetét és megbecsülését.

Ez az egység — ép a minap mutattunk rá — nem azt jelenti, hogy hajszálnyira egyezik minden vélemény, nem azt, hogy a közös törekvésekben is ne érvényesülhetne a közvélemény képződésnek az a folyamata, amely a vélemények és ellenvélemények dokumentálódásában, tisztulásában és összeegyeztetésében egyengeli a legjobb megoldás útját. Csak azt jelenti, — de azt igenis jelenti — hogy kerülendő minden, ami bajkeverés, kerülendő minden, ami megnehezíti vagy hátráltatja a hazafias magyar zsidóság belső egységének érvényesülését és azt igenis jelenti, hogy felekezeti életünk minden intézményébe és minden szervébe, magatartásunk által is a magasabb céloknak, a magyar zsidóság egyetemes közérédekének harmóniáját kell bevenni.

Nem arról van szó, hogy mondva csinált harcokkal szemben valami mondva csinált egység produkáltassék. Nem. Arról van szó, hogy ne idézzük fel egy szétbuzó magyar zsidóság látványát, arról van szó, hogy a kohézió lelki tényezői lépjenek előtérbe felekezeti életünkben: arról van szó, hogy a részletkérdéseket is a kor magyar zsidó sorsproblémáinak

gigászi perspektívába kell tágítanunk, vagyis minden gestiónkban felemelkedni a válságoknak és szenvedéseknek színvonalára. Egység — nem minden egyes részletkérdésben, mert ez elképzelhetetlen; de egység: a közérületben, egység: a közfelfogásban, egység: a magatartásban, amellyel intézményeinket szolgáljuk, a lelki közmegegyezés egysége: minden gestiónkban, egység: a vallásparancsolta szeretet művében. Nem csodálható, ha a fordulat után, amely a magyar zsidó életben bekövetkezett, mélyebb, intenzívebb, élénkebb, szélesebbkörű érdeklődés nyilvánul meg a felekezeti élet kérdései, a felekezeti élet szervezetei és intézményei iránt. Ez természetes is és kívánatos is és fontos is. Hisz ezek az intézmények és szervezetek, — de maga az egész felekezeti élet is — többje ma a magyar zsi-

dóságnak, mint valaha, a hozzájuk fűződött közérdeknek nyilvánvalóbbak és tudatosabbak is, mint valaha; a zsidó közéletnek és zsidó magánéletnek belső egysége is mélyebb — de ugyanakkor világosabb is, mint valaha s mindez természetessé — és szükségessé is — teszi, hogy azokat az egész magyar zsidó társadalom inspirációját járják át.

De ebbe az érdeklődésbe ne vigyünk be semmit a régi pártharcoknak és ellentéteknek szelleméből. Azt a szellemet vigyük be a felekezeti élet minden területébe, amely a felekezeti jótékonyosság munkálkodásában oly harmonikusan, oly produktívan, oly lendületesen és oly — egységesen nyilvánul meg. Lényegileg minden felekezeti együttműködés, minden felekezeti közérdek szolgálata: a jótékonyosság szellemét fejezi ki; és képzelhető valami, ami szélesebb és élesebb ivben hajlik el a jótékonyosság egységének szellemétől, mint az egység hiányának szelleme?!

A váradi zsidóság útja

I.

Horváth Jenő egyetemi rendkívüli tanár, a jeles történész, nemrégiben könyvet adott ki Nagyváradi történetéről „Váradi Freskó” címmel. Az értékes, komoly, de romantikus részletekben is bővelkedő tanulmány, sajnos, nagyon mostohán „intézte el” a nagyváradi zsidóság városalkotó és városfejlesztő szerepét. Mindössze néhány sort szánt ennek ismertetésére. Ugy véljük, hogy a történelmi igazságnak teszünk eleget, amikor kiragadunk egy-két részletet abból a még megírásra váró könyvből, amelynek ez lehetne a címe: *Ami a Váradi Freskóból kimaradt...*

NAGYVÁRAD FÖLEVÉLTÁROSA A VÁROSALAPÍTÓ ZSIDÓKRÓL

Horváth Jenő egyetemi rendkívüli tanár is idézi a Váradi Freskó-ban Lakos Lajos nagyváradi városi főlevéltárosnak „A váradi zsidóság történetéről” szóló művét. Lakos Lajos, ez a kiváló tudós, azt írta e munkájában: „Ha elfoglaltak és részrehajlók nem akarunk lenni, egész nyíltan, bátran és minden habozás nélkül kimondhatjuk azt, hogy a mai Nagyvárad kiépítésében az orosz-lánrészt a zsidóságot illeti meg.”

A mai Nagyvárad, mint tudjuk, négy központi városból alakult egy várossá. A négy központi város: Váradi, Olasz, Velence és Váralja volt. Váralja 1786-ban keletkezett, amikor Roth ezredes, várparancsnok a régi vár területének árverezése során kieszközölte, hogy zsidók is szerezhesenek házhelyet. A „Váradi vár Gollyóbissa”, vagyis „Mellye” körül 1797-ben már 26 zsidó háztulajdonos la-

kott. Többek között: Hajnal Eliás, Mihály Sámuel, Farkas Jakab és Nagy Márton. Azért ragadjuk ki e neveket, mert — íme! — ebben az időben már magyarosított nevekkal találkozhattunk.

A NAGYVÁRADI ZSIDÓK A SZABADSÁGHARCBAŊ

Amikor 1848 szeptember 14-én Batthyány-ujoncokat toboroztak a függetlenségi harc honvédsége számára, sokan jelentkeztek a zsidók közül is a magyar lobogók alá. Klein Jónás, Haas Manó, Kotiner Károly, Müller Manó, Schwarcz Leopold, Feigl Dávid, Deutsch Sámuel, Rozner János, Klein Jónás, Kramer Leopold, Veisz Fülöp, Veisz Mór, Diszli Mór, Fähr Márton, Rozenberg Simon, Láng Mór, Steier Ignác és Manó Izrael voltak Nagyvárad első zsidó vallás honvédei.

1849 április 10-én a város előljárósága felhívta a polgárokat, hogy vonómarháikkal segédkezzenek a Pecze-Szent-Mártonban felállítandó ágyúöntődéhez szükséges 100.000 téglaszállításához. Az első önkéntes jelentkezők között szerepelt Haas Gotlib, Schwarcz Salamon, Jakab Gotfrid, Brül Lipót, Steiner Lipót, Veinberger I., Engländer Herman és társa, Sonnenfeld János, Stein Cecilia, Frankel Vilmos és fia, Frankel Ignác, Nuszbaum N.

Hatalmas összegekkel járultak hozzá a zsidók a nemzetőrök hadfelszerelési, felruházási és életmezési költségeinek előteremtéséhez is. Az adakozó zsidók névsorát egy lelkes honleány, Stein Cecilia nyitotta meg, aki 130 forintot ajánlott fel. (Stein Cecilia, aki nemcsak maga áldozott a haza oltárán, hanem gyűjtőivel kereste fel hittestvéreit, később egy előkelő katonatisztnek, báró Radojovits Istvánnak a felesége lett; Bertha leányát Szunyogh Péter alispán, Mária leányát pedig báró Schönberger Béla altábornagy vette nőül.)

FREGOLAN
FÜRDŐKÁDPASZTA:
Hőforrástól - nem károl

SZABOLCSI LAJOS SZABADEGYETEMI
ELŐADÁSA:

A mezitlábások

Az előadó egy távoli világba vezette hallgatóit: a recepciós mozgalom születését és diadalát adta elő. Főlelevenítette azt a korszakot, amikor az ugynevezett mezitlábások, Szabolcsi Miksa és Vázsonyi Vilmos vezetése alatt megindították a recepciós mozgalmat és kifűzték a felekezetek egyenjogúsításának zászlaját. Az előadó végigkísérte a mezitlábások küzdelmeit, melyek a felekezeten belül és azon kívül lejátszódtak, a képviselőház és a felsőház vitáit és szavazásait és a hallgatóság kegyeletének adott kifejezést Szabolcsi Miksa és Vázsonyi Vilmos emléke iránt, akik a recepciós mozgalmat elindították és győzelemre vezették.

A hallgatóság lelkes tetszéssel honorálta a rendkívül érdekes előadást.

Érdem és sors a Szentírásban

Dr. BENOSCHOFKY IMRE ELŐADÁSA
A MAGYAR ZSIDÓ SZABADEGYETEMEN

Isten igazságos — ebből a zsidó tanításból ősi időkben azt következtették, hogy érdem és sors között egyszerű a viszony, a jóknak jó dolguk van, a rosszaknak rossz. Amikor a tapasztalatok azt tanították azután, hogy sokszor a gonoszoknak jól megy a sorsuk, az a megoldás alakult ki, hogy a gonoszok szerencséje mulandó, csak az oktan nem tudja felfogni Isten igazságosságát, az igazi jámbort nem rendíti meg hitében a rosszak tűnő-muló szerencséje. (XCH. zsoltár.) Mélyebb probléma az igazak szenvedése. A két kérdés együtt jelenik meg Jeremiás próféta vívódásában. Feleletül csak azt a tanítást kapja Istentől: akinek hivatása van, annak nem szabad fennakadni ilyen kicsinyes kérdéseken. Annak vállalni kell küldetéséért minden szenvedést. (Jeremiás XII.) Az igazak szenvedésének kérdését tárgyalja Szentírásunk leghatalmasabb irodalmi alkotása: Jób könyve. A művet bevezető fejezetben a mennybéli udvartartásban megjelenik a hivatászerű vádló: a Sátán. Azt állítja, nincs önzetlen jóság a földön. Isten a Sátán kezére adja Jóbot, az elveheti mindenét, így ad alkalmat az Isten Jóbnak, hogy megmutassa az emberek előtt és a Sátán előtt: jutalom nélkül is szolgálja az Urat. Jóbot most sorra érik a csapások, nem tudja, *nem is tudhatja*, miért szenved.

A közvélemény azzal vádolja Jóbot, hogy bűnös és a szenvedések Isten büntetései. Jób tudja, hogy ártatlan, a sujtó Istentől is csak az igaz Istenhez menekül. Isten elé tárja élete számadását, feleljen, igazolja őt a Mindenható! Csodálatosképpen Isten felel a kérdésre: De nem Jóbról beszél, nem az ő érdeméről és sorsáról, hanem a minden-ség csodálatos, elképesztő, titokzatos, kísérteties, megfoghatatlan rejtvényeiről. A titokzatos, megrendítő, fenséges teremítő erő földre kényszeríti Jóbot. *Titok* a természet és az erkölcs világa egyaránt, de ez isteni titok megérzése imádatlalt, csodálatlalt, vi-gasszal tölti el Jóbot. Az élet minden titká-nak megfejtése: Isten. Ilyen értelemben tanítja a LXXXIII. zsoltár: „énnekem Isten kö-zelsége a jó s ha eleped testem és lelkem, sorsom szirtje és boldogsága, Isten marad örökké.”

Erdélyi zsidó gyermekvédelem

A VAC vívószakosztálya régi meghívásnak tett eleget, mikor az Erdélyi Zsidó Vívó Csapatot Kolozsvárra megmérkőztet. Fér-jem révén — ki csapatkapitány — így én is lekerültem Kolozsvárra, nem is gondolva arra, hogy a vívóversenyen kívül még egy nagy élményben lesz részem. Egy olyan intézményt láttam ugyanis, mely példaképpül szolgálhatna minden közületnek.

AZ ERDÉLYI ZSIDÓ ÁRVAGONDOZÓ

1922-ben alakult meg Kolozsvárott egy szociális intézmény, melynek neve *Erdélyi Zsidó Árvagondozó*. Az intézménynek a magyarországi Gyermekvédő Liga szolgált mintául és célja volt: a *gyermekvédelem minden ágát felölelni*. Országgrészi Központ volt, melynek székhelye Kolozsvár, de minden nagyobb városban létesített fiókot. Kolozsvárott külön autonóm központja működik. *Óvodás kortól kezdve veszi védelmébe a kisgyermeket és akit védelmébe vesz, azt követi és vezeti egészen addig, míg az produktív pályára nem kerül*. Ezt részint intézményei, részint a család támogatása útján éri el. Védenceinek tanulmányi, tankönyvi, ruházati, egészségügyi, nyaraltatási segélyt és gondozást nyújt. *Beszterce megyében 200 férőhelyes nyaralója van, ahol három turnus gyermeket nyaraltatnak évente*. Máramaros, Szatmár, Nagyvárad, Marosvásárhely mind, mind fenntart helyi nyaralókat.

Az iskolábalépés első percétől kezdve a gyermekek napközi otthonokba kerülnek, ahol teljes ételmezést kapnak (reggeli, ebéd, vacsora). *Az intézmény 2000 gyermeket ételmez naponta, ebből 250 esik Kolozsvárra*. Minden zsidó gyermek vagy az intézmény, vagy a család gondozás útján fel van véve az intézménybe. *Patronagebizottságok látogatják a családokat, gyermekeket, iskolákat és műhelyeket*.

TANONCKÉPZÉS

A gyermek az iskolából kikerülve, tanonc-képzést kap. A tanoncotthonokban a tanon-cok szellemi és ipari kiképzésével foglalkoznak. *Máramaros, Szatmár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Kolozsvár tanoncotthonai-ban 70—70 férőhely van*. De a bennlakókon kívül ugyanannyi otthon ugyanannyi kintlakót is ételmez. *A tanoncotthonok val-lásos, általános és szakmai téren a legtelki-ismertesebb nevelést adják*. A tanoncotthonokkal párhuzamosan textil-, fa- és fém-ipari műhelyeket létesítettek (ez utóbbiak most már megszűntek).

Háziipari műhelyek rendszerint vidéken, a jesivák helyiségében vannak, ahol a tanulók délelőtti tanulnak, délután pedig ipari foglalkozást üznek. Így élnek ott *teljes bibliai szellemben*. A fiókok a köz-pontnak rendszeresen elszámolnak, a ko-lozsvári központ is elszámol a fiókoknak. Intézményük fenntartása nincs semmilyen összefüggésben a hitközséggel, autonóm jellegűek és fenntartási lehetőségüket hely-pénzzel, tagdíjakkal, adakozással stb. tart-

ják fenn, ezenkívül a „Joint”-tól kaptak megfelelő szubvenciót.

Az elmúlt 20 év alatt megható példaképpül szolgálhatott az a szívósság, akarat és terem-tő erő, amely megalkotta és fenntartja ezeket az intézményeket, amelyeknek min-den egyes tagja *tele hazafias érzéssel és mély Istenhittel* azt tűzte ki célul, hogy a rászoruló zsidókat anyagilag és lelkiileg tá-mogatja.

Vívóversenyt mentem megnézni és meg-láttam azt is, hogy a zsidó szívvel és lélek-kel is tud vinni, sőt nagy eredményeket tud elérni Isten nevével az ajkán és Isten ér-zésével a szívében.

Nobel Alfrédné Nagel Violetta

A Pesti Izr. Hitközség előadásai

A magyar zsidó szabadegyetemi elő-adássorozatban február 5-én, csütörtökön este 7/7 órai kezdettel „*Három magyar zsidó nemzedék*” címmel dr. Csergő Hugó tart előadást a Goldmark-teremben (VII., Wesselényi-u. 7.); A *Szülők Pedagógiumában* pedig február 4-én, szerdán este 1/27 órai kezdettel „*A gyermekneve-lés főbb irányelvei*” címmel dr. Cseh Arnold, tanítóképzőintézeti tanár tart előadást a VII. Sip-r. 12. II. em. 33. ajtószám alatti díszteremben.

Az előadásokra belépődíj nincs.

Kolin Mórincé sz. Schwarcz
Margit, Schwarcz Pál és Ödön
gyermekük mélyeséges fájdá-lommal és összetört szívvel tudatják, hogy imádott szüleink

Schwarcz Viktor
és
Schwarcz Viktorné
sz. Binéter Julia

örökre itthagytak bennünket.

Drága jó apánk nem bírván elviselni imádott felesége el-vestetését, négy nap múlva kö-vette őt az örökkévalóság ho-nába.

Örökké gyászolják még: me-nyei, vejei, unokái, sógornője, sógorai és mindenki, aki is-merte őket.

A DIÁK

Chaszideus legenda

E földi világ a hét és a tulvilág a szombat. Készítsd magadnak, mit tartanak a hétköznapok, készíts magadnak, amit csak kell a szombatra! Mert aki elfelejt készülni a szombatra, az üresen és kifosztva fog a fényében állani, érdem nélkül, utra való nélkül, örök nyugtalanságban...

A Zohár misztikus lapjairól:

A Bál Sémnek egyszer, öreg korában, különös álma volt.

Ugy érezte, hogy hegytetőn áll, alatta szakadékok, kopár szirtek és kiszáradt sziklák, csucok meredeznek és köröskörül senki, csak ő, egyedül, a hegy tetején. De amint a nap hanyatlott, susogó hangok ütöttek meg fülét: innen is, onnan is, a mélységből és a magasságból kőszá, siri hangokat hozott a szél: a sziklák nyögtek, a szakadékok sóhajtottak, a hegy remegett, fonnyadt és csenevész futónövények ingadoztak a kísérteties hegyi szellőben. És mindenek egyetlen szava volt, melyet a hangok elnyújtottan és sirva ismételték s a levegő tele volt ezzel az egyetlen szóval, mely úgy rémlett, folyton szól és mindig is szólt, csak a Bál Sém nem hallotta eddig:

— Szomjazom! Szomjazom! Szomjazom!

A Bál Sém pedig megremegett, mikor mindennek az értelmét felfogta, nagy fájdalomában felemelte két karját az ég felé és felkiáltott:

— Én Uram, tégy esodát, hogy szomjuságuk enyhüljön!

És ahogyan ezt kimondotta, hirtelen forróság öntötte el és érezte: esoda történt; egy ér megpattant benne valahol, tán a szívében és most ki fog ömleni a vére, minden vére, mely a szívéből jön, ki fog a földre folyni. Nem mozdult többé, csak boldogan figyelt. Ujjai hegyen megjelentek az első verecskéik és a földre hullottak. De micsoda különös vér volt ez. Biboros volt, de aranyba játszott, kéken fénylett, de opálszínben tört meg rajta a buszító nap fénye: szikrázott, villogott, sugárzott, tüzelt, rakétázott és valami furcsa zengés áradott belőle. Nem, nem is belőle áradott: mert ahogy a Bál Sém körülnézett, egyszerre megváltozott a tájkép. Amint a legelső cseppek a kopár sziklákra érték, meghasadtak a kővek és fűvek, fák, virágok szökkentek elő kábító gyorsasággal. A hegy pillanatok alatt tavaszi pompát öltött. Madarak szólaltak meg a lombok között, a fák koronái percek alatt kivrultak s virágtól és gyümölcstől részegen hajlottak alá, a szakadékból rengeteg emelkedett ki haragos zugással és a Bál Sém érezte, hogy amint magányosan, felemelt karokkal áll a hegy tetején, tagjait folyondárok övezik és kuszónövények futják be szelid öleléssel. Nem tudta, hull-e még vére a földre, inkább úgy érezte, hogy ő maga is esodálatos átalakuláson megy keresztül, mintha királyi tölgyé válna a hódoló erdők közepén; amerre szénézett, minden virágszál, minden cserje, minden faág, minden fűszál feléje lengett az esti szélben, boldog zugással, mely olyan volt, mint a himnusz, mint a hálás zsolozsma, mint a világmindenség nagy zsolára és végül minden egybefolyt valami végtelen zenéjü esti énekben, felmagasztosulva és szárnyalóan a mennybolt-kék kupolája alatt.

A Bál Sém fáradtan és lihegve ébredt.

Három nappal később történt, hogy egy faluban járt, közel a városához. A falu rabbija a Bál Sém hívei közé tartozott s mikor megtudta, hogy a Mester átutazóban van a községében, elébe sietett és felajánlotta vendéglátó házát.

— Csak egy éjszakára maradhatok nálad — mondotta a Bál Sém. — Hajnalban tovább utazom, mert két tanítványom vár a városban.

— Maradj hát erre az éjszakára, Uram

— szólott a rabbi. — Ámbár, hiszen bevallhatom, most nem boldog és derűs az otthon, melyet neked adhatok.

A Bál Sém ránézett.

— Beteg van nálad?

— Beteg, Uram... de Isten tudja, mi baja van. Három napja, hogy hozzám érkezett egy vándor diák, a nagy hegyek felől. Szavát is alig vettem, mert mikor megérkezett, ágyának esett és azóta lázban, jóformán eszméletlenül fekszik. Látomásai vannak. Ide vár valakit. Azt sem tudom miért jött, kihez jött, de elhozták hozzám, amikor az utcán összeesett. Azt beszéltek, József diáknak hívják és a hegyeken túl lakó zsidók közül való.

— Menjünk — mondotta Bál Sém — vezess hozzá.

Utközben megkérdezte:

— Mégis... nem értetél egy szót sem abból, amit beszélt?

— De igen, Uram... Csakhogy semmi jelentősége nincs. Azt mondja, amit minden lázbeteg: Szomjazom, szomjazom, szomjazom... de nem akar vizet inni, ha odaviszünk neki egy pohárral. Nem tudom, mi baja van... és félek, nagyon félek, hogy a holnap nap elviszi őt, anélkül, hogy megtudtuk volna, kit is keresett voltaképpen.

Közben elérték a rabbi házát és pár pillanat múlva ott álltak a diák ágya előtt. Halálosan sápadt arca dult volt, haja homlokába csüngött, nehezen lélegzett, szemei ködösök voltak, mint a haldoklóé. Ajkai erőtlően mozogtak, láthatólag beszélni akart, de nem tudott. A Bál Sém sokáig nézte, azután a házigazdához fordult:

— Hát te... te szóltál már hozzá, mióta itt van nálad?

— Bizony nem, mesterem. Várakoltam jött, nem is érintett valami kellemesen, hogy itt van. Dehát Isten neki, most már legyen, ahogy lesz. Sokszor voltam benn nála, de inkább belőle akartam valamit kivenni. Csakhogy...

— Hagyjuk magára — szakította félbe a vendég.

Odakinn megkérdezte: — A mellette levő szobád szabad? Ha igen, ott szeretném tölteni az éjszakát.

Hajnalfelé történt, hogy a Bál Sém esztelenül fölkelte a házigazdát és behívt a szobájába. Mindketten megálltak a szobaajtónál. A rabbi majdnem felkiáltott a megdöbbenéstől, amikor odabenn a beteg szobájában félig hangos, elcsukló beszédet hallott; de a Bál Sém hallgatást parancsolt és mindketten figyelni kezdtek.

Ott bent pedig töredezett ima hallatszott:

— Én Istenem... talán már a halál közelében szólok hozzád... Én Uram, te ismered, milyen szomjuság gyötör és fáj még ma is... hogy mennyire szomjazom, Uram Isten, hogy mennyire szomjazom szeretetre, jóságra, jóságra... ó, szerettem volna megmondani és szeretném még ma is elmondani neked: emberek, szeressetek csak egy keveset, egy egész keveset, mert oly nagyon egyedül járok a világban... Én Istenem, te tudod, milyen egyedül vagyok és mennyire magam vergődöm. Te láttad, engem asszony nem szeretett soha, mert rút és esetlen vagyok és az a sorsom, hogy ne találjak társat... apa sem szeretett, testvér nem ölelt, az anyámat nem ismertem... ó, én Uram, ha van mód rá, hogy halálos szomjuságom megenyhüljön: művelj esodát és vezess valakit utamba, aki szeressen... hadd találkozzam egyszer én is valakivel... Ó nézd, mennyi mindent tudtam volna, ha csak egy keveset meglehet érezek az életemben, ha csak egyetlen szerető, melengető lélek hajlott volna fölém... Én nem tudom Uram, nekem talán már mennem kell, talán mindez hiába volt és nem sikerült — mégis könnyör-

Világmarkák óriási választéka — Kérjen árjegyzéket. Királyi udvari hangszergyár Budapest VII. ker. 60. Lakóközút — Áramfogók. Lemezek.

gök: oltsd el ez egyszer a szomjuságomat... Mért oltottad volna belém, ha egyetlenegyszer sem csillapulhat? Engedd meg, hogy egyszer, egyetlenegyszer én is jóságra találjak, valakire, aki megölel, megvéd, bátorít, aki mellett eltűnik minden keserű magányosság. Ó Istenem, valakit, aki szeressen, szeressen!

És mégegyszer hallatszott halkan:

— Mert lásd, oly nagyon szomjazom...

A rabbi halkan megszólalt:

— Ezek azok a szomorú bolondok, kiknek vágyakozása nem csillapul, rajongók, kiknek nincs vigasztalása, akik korán térnek meg földi hanyattatásukból. Tán jobb is nekik...

De a Bál Sém szótlannul félretolta őt és belépett a beteg szobájába.

Ott megállott az ajtónál, kitérte a két karját és hangosan kiáltotta:

— Itt vagyok. József diák!

És mikor a beteg ámultan tekintett fel, így folytatta:

— Eljöttem érted, fiam leszel és tanítványom.

Te az apa szeretetét keresed szomjasan, én a fiamat vesztettem el s nekem utódot nem adott az Isten. De most az Ő rendelése, hogy találkoztunk és megindulunk mind a ketten az új élet és új beteljesülés felé. És szeretni foglak, József fiam, én megfogom a kezedet és fel-emellek magasra az Ur közelébe. Mert akiben ilyen szomjuság lakozik, mint te benned, az nem lehet hitvány ember és rossz tanítvány. A te keserű egyedülléted és sivatagi vándorlásod a mai napon véget ért. És látod, éppen felkel az új nap, hogy életed hirdessen és ne halált. Hogy hirdesse az Istenet és az ő szeretetét, mely által élünk és melyben hinnünk kell. Hinnünk kell nehéz, magányos vándorlásunkon és megingathatatlanul és örökké. Kelj fel, József diák!

E percben arany fényfolyam ömlött a szobába és a nap kibújt a keleti hegyek mögül és amint a Bál Sém meglelte a kóbor diákot, visszagondolt különös fájó álmára, ahogy szíve vért elfolyatta a kiszáradt hegytetőn és ahogyan a vére forró cseppeiből új világ támadott szomjas csucokon. Azután megadással emelte fel fejét és szeliden emelte fel magához utódját, aki kezére borulva zokogott a reggeli nap fényében.

A Pesti Izraelita Hitközség V. zsidó irodalmi matinéja

A Pesti Izraelita Hitközség kulturális, társadalmi ügyosztályának ötödik zsidó matinéja vasárnap, ez év február 1-én délelőtt 11 órakor lesz a Hollán-utca 21/b. szám alatti kultúrteremben.

Ezt a matinét a

„Régi héber költők remekei“

bemutatásának szentelik és a nagyszerű művészek ennek a tündöklő poézisnek gyöngyeit mutatják be. Gárdonyi Lajos és Rózsa Mária művészek lesznek az előadói ennek a matinénak.

Bevezető előadást tart: dr. Komlós Aladár, aki a mai esztéta szemével értékeli a régi héber költők költészetét.

A matinén közreműködik: Nagy Dávid régi zsidó dalokkal és Gál János zsidó kompoziták hegedűszámaival.

Belépődíj nincs, vendégeket szívesen lát a Pesti Izraelita Hitközség.

OMIKE-művészakció

FAUST-MATINÉ

Gounod „Faust”-ja, az operairodalom egyik legnépszerűbb darabja február 1-én vasárnap délelőtt teljes matiné-műsort tölt ki. Az opera áriáit, együtteseit és kórusait Káldi László vezénylése alatt Lendvay Andor, Pál Jenő, Rózsa Vera, Spiegel Annie és Rudas Erna szólaltatják meg. Külön érdekesség számába megy Fűredi (Vogel) Károly, aki nagy külföldi sikerei után a Faust címszerepben mutatkozik be s akiről a beavatottak máris a legnagyobb elragadtatással beszélnek.

SZULAMIT MÁSODVIRÁGZÁSA

Makai Emil csengő rímei és Donáth Ede szívéhezszóló dallamai február 1-én, vasárnap este immár kilencedszer csendülnek fel, hogy a Szulamit régi rajongóihoz ujakat szerezzenek. A nagy érdeklődésre való tekintettel a poétikus daljátékot immár harmadik hónapja jótsszák és a műsor zsufoltsága miatt még hétköznap délutánra is ki kellett tűzni. Vele együtt kerül színre László Miklós „Pénteken, 13-án” című komédiája, mely Gárdonyi Lajosnak nyújt alkalmat pompás szereplésre, egyben széles színészi skálájának bemutatására egy öreg banktisztviselőtől a Szulamit néger szolgálójáig, drámai kitérősektől operettmókázásig.

ARTISTA-REVÜ

Az artisták színes világa támad fel egy délutánra február 2-án, délután, amikor az állástalan magyar zsidó artisták egész sora mutatja be világszerte ünnepeit tehetségét. A varieték és orfeumok közismert hírességei adnak a műsoron egymásnak talákozót, keretül Ormós Béla mond vidám konferánst, míg Faragó Panni, Gárdonyi Lajos és Fenyő Árpád derűs számokban lépnek fel. Az artistarevü így a testi és szellemi ügyesség változatos cavalcade-ja lesz.

A „TÁMÁR”-SZINLAPJA

Bálint Lajos 9 képből álló színjátéka, melynek január 31-én, szombaton (D2. E.) lesz a premiérje, a következő szereposztásban kerül a közönség elé:

Juda	Beregi Oszkár
Anán	Gellért Lajos
Sélah	Ujfalusi István
Rabak	Mányai Lajos
Hákán, Juda szolgálja	Szigeti Jenő
Khira, Juda barátja	Shmuj Ede
Ifráim, irástudó . . .	Semlár Zsigmond
Támár	Párdány Judit
Ada	Spiegel Annie
Lea	Szilágyi Bea
	Várnai Jenő
	Darvas Ernő
Birák	Molnár József
	László Tivadar
	Fellegi István
	Sándor József
I. férfi	Kéleti Árpád
II. férfi	Ádám Pál

Rendező: Gellért Lajos.

A kísérőzenét szerezte: Fischer Sándor.

A darab hangulatos, művészi diszleteit Zádor István tervezte.

CSÖPI — UTÓLSZOR

Az évad nagy operettsikere, Márkus Alfréd—Hajós Péter—Nádasi László „Csöpi”-je 16-ik s. egyben utolsó előadását éri el vasárnap, február 8-án, délelőtt, amikor a matiné közönségét fogja szórakoztatni. Az eddigi előadások zsufolt házai után most utoljára lesz alkalmunk a közönségnek a Csöpi és a kisérő kabaréműsor számainak meghallgatására, miután négy hónapon át prolongálni kellett a műsort, ami eddig csupán Szomorú Dezső „Takács Alice” c. színművével történt meg. Utóbbi február 1-én, délután kerül ismétlésre.

MOLNÁR FERENC és BOROSS ELEMÉR

Az idősebb és a fiatalabb színműírói nemzedék két reprezentánsa versenyez a sikerért a Marsall és A nős ember előadásain. Február 3-án, kedden tízdszer ünnepli a közönség a két főszereplőt, Ráday Imrét és Nagy Györgyöt, akik parádés szerepeikben feledhetetlen alakítást nyújtanak. A magas színvonalu összjátékért az egész együttes állandó ünneplés központja.

WEINER LÁSZLÓ DIJNYERTES CONCERTO-JÁNAK BEMUTATÁSA AZ OMIKE MŰVÉSZAKCIÓBAN

Az OMIKE művészakció V. hangversenyműsorának középpontjában a nagytehetségű Weiner László állott, akit tavaly egy zenekari est és a Juda Makkabi-oratórium templomi vezényléséből ismert meg közönségünk. Azóta Concerto című háromtételű, zongorára, fuvalára, brácsára és vonószerekkarra írt szerzeményével megnyerte a kultuszminisztérium jutalomdíját és a díjnyertes zenemű hétfőn kerül bemutatásra a Goldmark-teremben. Az a lelkes ünneplés, mely ezt a magyaros hangulatú, színes hangszerelésű, magával ragadó zeneművet kísérte, szentesítette a pályabírák ítéletét. A zongoraszólókat maga a szerző játszotta, akit ezúttal mint briliáns zongoraművészt is megismertünk. A brácsaszólókat Lukács Pál, a fuvalát Sonnenfeld Miklós játszotta. A zenemű befejezése után hosszantartó ünneplésben részesítették Weiner Lászlót s remélhető, hogy ezt a szerzeményt gyakrabban fogják műsorra tűzni. Mint karmester, Mozart Don Juan nyitányával — melyet partitúra nélkül vezényelt — és Beethoven II. szimfóniájának stílusos, biztoskezü és lendületes vezénylésével bizonyította be rendkívüli képességeit. Mindvégig ura marad a zenekarnak, amelyre szuggesztív erővel hat muzikalitásával. Az est két kiváló szolista Farnadi Edit zongoraművész és Rózsa Vera operaénekesnő volt. Előbbi Beethoven G-dúr zongoraversenyét játszotta és briliáns játékát két ráadásal kellett megtoldania. Rózsa Vera izlése és zenei kulturája ezúttal is nagy sikert biztosított a kiváló művésznőnek.

A SVÁBHEGYI Noémi orth. kóser Penzió

Cédrus-u. 5. (Felhő-u. 11.) (365-253.) Folyóvíz, etázfűtés komfort, kitűnő (diétás) ellátás.

Megkezdődött a társadalmi és kulturélet a Magyar Zsidók Egyesületében

A Magyar Zsidók Lapja multkorában beszámolt már arról, hogy a Magyar Zsidók Egyesülete új vezetőséget választott. A Vas Lajos és Brust Elek vezetésével újjáalakult egyesületben, amely a Pesti Hitközség égisze alatt működik, máris megkezdődött az intenzív kultur- és társadalmi élet.

Megindultak az összejövetelek az egyesület két szakosztályában:

a női csoportot egyesítő Szerdai Társasághoz és az ifjabb generációt összekapcsoló Harmincasok Társaságában is.

A Magyar Zsidók Egyesületének célja, mint alapszabályai mondják:

„A hazaszeretet és hithűség szilárdítása,

a magyar zsidóság szellemi, társadalmi és felekezeti érdekeinek előmozdítása, jótékonyág gyakorlása, szegénysorsuaknak, özvegyeknek és árváknak erkölcsi és anyagi támogatása, álláshoz, avagy más módon keresethez juttatása, tagjainak önszegélyezése.”

Az egyesületnek ez a sokoldalu és nemes munkássága szervesen beleilleszkedik majd a pesti hitközség nagyszabású szociális és karitatív munkásságába, valamint vallás- és társadalomszervező tevékenységébe.

999/1942. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

A Pesti Izraelita Hitközség előjárósága pályázatot hirdet a Pesti Izraelita Hitközség kórházaitban betöltendő következő orvosi állásokra:

1. Egy újonnan szervezett belgyógyászati rendelőorvosi állásra.

2. Az urológiai osztályon lemondás folytán megüresedett segédorvosi állásra.

A kellően felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi február 23-án déli 12 óráig a Pesti Izraelita Hitközség előjáróságához címezve, a hitközség központi iktató hivatalában (VII., Sip-utca 12 I. 21. sz.) adandók be. Későbbben beérkező folyamodások figyelembe vételni nem fognak.

A kérvényhez születési bizonyítvány, a Budapesti Orvosi Kamara tagságának igazolványa, magyar orvosi diploma, curriculum vitae és tudományos dolgozatok mellékelendők.

A rendelőorvosi állásra vonatkozó minősítések tekintetében a nagyméltóságú m. kir. Belügyminisztérium által 1941. évi december hó 13-án 360.518/XVI/1941. szám alatt jóváhagyott szervezeti és működési szabályzat 58. §-a, az orvosi állások javadalmazása tekintetében pedig ugyanezen szabályzat 68. §-a irányadó.

A megválasztottak alávetik magukat a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur által jóváhagyott, fent hivatkozott szervezeti és működési, valamint a Pesti Izraelita Hitközség képviselőtestülete által 1930. évi október hó 26-án elfogadott szolgálati és fegyelmi szabályzat előírásainak.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a hitközség alulírott főtitkára (VII., Sip-utca 12. III. 40. szám alatt), akinél a hivatkozott szabályzatok is rendelkezésre állanak.

Budapest, 1942 január 23.

A Pesti Izraelita Hitközség előjáróságát

Eppler Sándor s. k., Stern Samu s. k.,

főtitkár. elnök.

Műsornaptár:

		Helybiztosítás
Január 31. 1/28.	Támár (bemutató)	D/2, E.
Február 1. 1/21.	Faust	—
Február 1. 1/24.	Takács Alice	—
Február 1. 1/28.	Szulamit	—
Február 2. 1/24.	Artista-revü	—
Február 2. 1/28.	Pillangókisasszony	—
Február 3. 1/28.	A nős ember — Marsall	—
Február 4. 1/28.	Szöktetés a szerályból	—
Február 7. 1/28.	Támár	D/1.

Zsidó érdekességek

VÁZSONYI VILMOS A MAGYAR ÜGYVÉDSÉGRŐL

Egy rég elhangzott beszédet idézünk itt: a beszéd 1917-ben hangzott el, a Budapesti Ügyvédi Kamara rendkívüli, választmányi ülésén s a szónok, aki akkor lett miniszter, dr. Papp József, akkori elnökhelyettesnek fűzőzlőszavaira válaszolva, mondta többek közt a következőket:

— Amikor idejöttem, hogy szakítván a régi szokással, megjelenjek a tekintetes Kamara előtt, nem üdvözlést, hanem barátságot és szeretetet vártam önöktől. Az a hitem és az a reménységem, hogy azt a bizalmat, amelyet eddig kartársaim részéről tapasztaltam, a jövőben is megőrizhetem... Életem nagy részét e Kamara kebelén belül töltöttem el, amelynek története egyuttal története, a jogegyenlőségért és közszabadságokért lefolyt harcoknak. (Zajos helyeslés.) A magyar ügyvédség a magyar talajban gyökeredzik. A magyar jog nemcsak hivatásuk, de kenyerük is. Mi a hazához vagyunk kötve. Nincs magyarabb hivatás. Nincs magyarabb foglalkozás, mint az ügyvédség... Alkotmányunk három legerősebb oszlopának a birói függetlenséget, a sajtószabadságot, az ügyvédség szabad gyakorlását tartom... Nemzeti talajon felségesen bontakozik ki a mi jogeszménk és a mi jogfejlődésünk.

— A kapitalista társadalom kevesebb tiszteletet és sokkal kisebb anyagi biztonságot nyújt a lateinerek számára, mint a régi rendi társadalom. Az ügyvédség mégsem törődött azzal, hogy ez a változás nemcsak anyagi, de szociális szempontból is rosszabb helyzetet hozott számunkra, hanem fenséges hivatása gyakorlásában továbbra is védelmezője maradt a gyengéknek, az elnyomottaknak és a népselesebb rétegeknek. Én nemcsak akkor voltam ügyvéd, amikor a bíró előtt állottam, hanem amikor mint a sajtó munkatársa a tollat ragadtam meg, vagy amikor a szó hatalmával gondolataimat elterjeszteni igyekeztem... Csak az a kívánságom, hogy úgy térhessek vissza önökhöz, ahogy most távozom az önök köréből, egyszerűen, keresetlenül, szeretettel és barátsággal.

A szónok, akinek szavait viharos éljenzés és taps, majd a választmány egyhangú elismerése követte, a szónok: Vázsonyi Vilmos volt, akit a „zsido szellemiség” egyik legmarkánsabb képviselőjének állítottak oda évtizedeken át.

A DÁN ZSIDÓSÁG LEGNAGYOBB IRÓJA

Henry Nathansen irodalmi munkáját ünnepli Kopenhágában abból az alkalmából, hogy harminc éve a leghíresebb drámája, a „Falak mögött” (német fordításban: Hinter Mauern) bemutatójának, Nathansen már 1889-ben népszerű drámaírója volt Dániának. Tizenöt nagy sikerű darabot írt és 1910-ben a királyi színház főrendezője lett Kopenhágában. Ugyanitt mutatták be harminc év előtt nagy zsidó drámáját, amely a zsidó ön-

érzet és becsület büszke megnyilatkozása volt, amelyet hosszú ideig nemcsak Dániában, hanem a német színpadokon is nagy sikert aratott.

A gyöngyösi orth. főrabbi halála

Jungreis Antal, a gyöngyösi aut. orth. izr. hitközségnek 42 esztendőn át volt főrabbi január 23-án a budapesti Szeretőkórházban hosszas szenvedés után elhunyt. Földi maradványait a hitközség hazavittette és január 26-án óriási részvét mellett temették el a gyöngyösi Szent Egyet által adományozott diszszírhelyen. A temetési szertartás, amely a templomban folyt le, harkófóval kezdődött, melyet Pollák József verpeléti főrabbi vezetett. Az elhunyt felett először elsőszülött fia: Jungreis Nándor lokaji főrabbi mondott megindító gyászbeszédet. Utána az elhunyt sógora Lemberger Emánuel, az ősz polgári főrabbi emlékezett az elhunyt kimagasló érdemeiről. A harmadik gyászbeszédet Jungreis Adolf saíószentpéteri fakereskedő, a néhai főrabbi fivére mondotta. A további gyászbeszédet Neufeld Jenő, az elhunyt főrabbi veje, Jungreis Jenő, Jungreis Sándor és Jungreis Tibor, a néhai főrabbi fiai, továbbá Neufeld Simon, az elhunyt násza, azonkívül Pollák József verpeléti, Müller Sámuel pásztói, Stein Ferenc diósgyőri és Lemberger Ernő szerencsi főrabbiak mondták.

Az elhunyt rendkívüli jámborsága, hatalmas tudása férfiu volt, aki nagynevű néhai atyjának, a volt tiszafüredi főrabbinak és nagynevű nagytatjának, a volt csegeri főrabbinak nemes hagyományait hozta magával, azokat jámbor és tudós életében továbbfejlesztette és így adta tovább a szószékéről és hátrahagyott írásaiban híveinek és az utókornak.

— A marcali Izr. Hitközség január 18-án tartotta meg a minden három évben megtartandó tisztújító közgyűlést. Dr. Löwy Adolf kerületi főrabbi nagyszabású jelentése és beszámolója után tiltos szavazással a következő tisztikar választatott meg: Elnök lett harmadikban egyhangulag: Scheiber Ernő; alenök: Lenkei Pál, titkár-ügyész: dr. Dénes Antal, jegyző: dr. Löwy Adolf, templomgondnok: Sattler Sándor, pénztáros: dr. Römer Áron, a választmány tagjai a következők: Böhm Pál, dr. Dénes Imre, Faragó Ferenc, Goldschmied Jenő, dr. Grünfeld Lajos, dr. Kaszás Elemér, Lackenbach Rózkár, Müller Rezső, dr. Révész Ferenc, Rückländer Jakab, Somogyi István, Thurn Gyula, Weisz József, Wilhelm Károly és Wilhelm Vilmos.

A nagybégányi

hitközség ANYAKÖNYVEINEK vezetőjét (esetleg Beregszász, vagy Mezőkaszonyban) nagyon kérem, szíveskedjen elküldeni Farkas Dávid születési anyakönyvi kivonatát. Született Nagybégányban 1830—40 között kb. A kivonatot utánvéttel, vagy készpénzzel honorálom. Igen fontos! Ha nincs meg, utbaigazítást kérek.

Kolozsvári és környéki

ANYAKÖNYVVEZETŐ URAK! Farkas Dávid és Taub Lina 1860 körüli házassági bejegyzését szíveskedjenek megkeresni és kivonatot küldeni utánvéttel, vagy előzetes honoráriumért. Igen fontos! Ha nincs meg, utbaigazítást kérek. Cim: Dr. Frenkel Ernő főrabbi, Bicske.

A HETI SZIDRA

Vasárnap, február 1, Sevat hó 14. Hétfő 15: chamiso osor bi sevat. A fák ujéve. Magyarizációt lásd az alábbi rovatban. Kedd 16. Szerda 17. Csütörtök 18. Péntek 19. Szombat 20. Beküszönt 5 óra 53. kimenetel: 6 óra 38 perckor. Heti szidra: Jiszro. Haftóra: Biszasz mász... (Jezsajás VI. fejezete.)

Szombati heti szidránk: BESÁLLÁCH

Négyszázharminc évig szenvedett Izrael Egyiptomban és cheti szidránk a megváltás nagy perecét tükrözteti. A kivonulás pillanatát. A szabadság megszületését. Ez a szenvedés, ahol a testi gyötrelmek együtt jártak a lélek megkínzásával, nem törte meg a zsidóságot. Megmaradtak Izrael fainak — mondja a Midras — és családi életüket, nyelvüket és hagyományait nem változtatták meg. Ez a jellemvonása óvta meg az ellünéstől és a teljes elsüllyedéstől Izrael népet.

És a tenger hullámai között felzendült a szabaddá lett rahok éneke, az a Síró, mely heti szidránknak gyöngye és legfőbb tartalma és mely után elnevezték az egész szombatot is, amely ránk köszönt. Oz jósír... csodálatos fogalmazás, nem azt mondja, hogy énekelt, hanem énekelni fog. Mert Izrael telve volt reménnyel és bízott a maga jövőjében, a szenvedések dacára. „Az ének... a tenger és a föld énekei Izrael népe, énekelni fog. Minden Egyiptom után felhangzik az ének a zsidó szívekben: élünk, élünk. Mi komancho, ki hasonló hozzád, szabadító Isten, aki megmentesz minket minden Egyiptomtól, aki átvezetesz minket nádas tengeren, aki népet és felekezetet nevelsz belőlünk, mert hordtuk a fát a fáraónak...”

A szidra úgy nevezi el a zsidókat, hogy Civausz hasém. Ők az Örökkévaló hadserege.

Ez a legnagyobb kitüntetés, ami nekik jutott. Isten gárdája és Isten előőrsé lett belőlük, amelik elindult az hívás felé az egyiptomi éjszakában. Ez volt a legnagyobb rangemelés, melyet a történelem ismer. És ezzel a büszke gondolatokkal hallgassuk meg a Besallah szidrájában a Sírót, Mózes énekét.

A fák ujéve

Sevat hó 15-én, ami ebben az évben február 2-ára esik, ünnepli a zsidóság a fák ujévet. A talimadi tradíció szerint ezen a napon kezdődik az új élet a természetben. Véget ér a Szentföldön a téli eső-korszak és megkezdődik a fák ujéve, vagyis ez a tavasz első megérzése a természetben. A zsidó-gében ezen a napon nem mondanak tehenant és feles gyümölcsökkel ékesítik otthon az asztalt. A régi holdok látkben fi-enakéle dőltvillámoként élvezett áldásmondás kő-e-vette ezen a napon a zsidókat. Ma Palesztinában ez a nap a gyermekek ünnepe, amikor nagy felvonulásokkal, ünnepségekkel és táncokkal ünnepli a természet első ébredését és a téli korszak elmúlását.

A jó borotválkozás igazán kellemes befejezése a Williams „Aqua Velva”

használat

Gyors bizonyíték: Borotválkozás után arcát ma tisztá vizzel mossa le; holnap próbálja meg Aqua Velva-val jól jegyezze meg a különbséget! Az Aqua Velva azonnal megszünteti arcának mindenféle feszültségét és szárazságát a borotva esetleges karcolásait és bőrt irritálva és ruhává teszi. Ez a kényelmes és kellemes érzés egész nap tart.

KANITZ IVÁN ÉS TÁRSA, BUDAPEST.

H I R E K

— **AZ ISTENTISZTELETEK RENDJE A TEMPLOMOKBAN.** A péntek esti istentisztelet a Pesti Izraelita Hitközség összes templomban 5.30, a hétköznapi esti istentisztelet 5.30 órakor kezdődik. Szombat délelőtt az istentisztelet kezdete a Rumbach- (9.30), pávautcai, zuglói (9), fluárvaházi (11) templomok kivételével 10 óra. Szombat kiemetele: 6.25. — A budai templomok közül a péntek esti istentisztelet (Öntőház-utca és Zsigmond király útja) 5.15, a hétköznapi esti istentisztelet 5, a szombat délelőtti istentisztelet 10 órakor kezdődik. Szombat kiemetele este 6.20. Péntek esténként az öntőházutcai főtemplomban és az ujlaki zsinagógában hét órakor második istentisztelet szónoklattal és énekkarral.

— **Dr. Hoffer Ármán emlékezete.** Az Országos Ferenc József Rabbiképző Intézet január 28-án déli 12 órakor intézeti templomában megható gyászistentiszteletet tartott az intézet legutóbb elhunyt nagyevű professzora, dr. Hoffer Ármán emlékére. A templomot megtöltötte az elhunyt tisztelőinek, tanítványainak nagy száma, testületileg jelent meg a rabbiképző intézet tanári testülete és a lipótvárosi templomkörzet. Ábrahámsohn Manó főkantort gyászszóltára után dr. Guttmann Mihály, az intézet rektora tartott magas szárnyalású emlékbeszédet, melyben méltatta az elköltözött mély vallásosságát, a szent iratokban való alapos tudását, hívei és tanítványai iránt tanúsított odaadó szeretetét.

— **A józsefvárosi Izr. Szeretet Nőegylet** január 20-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen számosan jelentek meg és hitet tettek amellett, hogy fokozottabb mértékben fognak munkát kifejteni. A közgyűlés egyuttal választó közgyűlés is volt. A választás eredménye a következő: Diszelnök: Deutsch Izidorné, az elnöki állás az elhunyt Weisz Mórné elnökösszony iránti kegyeletből betöltetlen maradt, elnökhelyettes: dr. Balázs Józsefné, társelnök: Karcazy Márkusné, alelnökök: dr. Lieberman Manoné, Stern Gyuláné, Klein Izráelné, pénztárnok: Koller Izidorné, ellenőr: Darvas Fülöpné és Vas Miklósné, gazda: Minacker Sándorné, Kovács Ignácné, Fischer Nattáné, ügyész: dr. Balázs József, titkár: Koller Izidor. Ezenkívül megválasztott harminctagu választmány. Dr. Lieberman Manó rabbi megálmodta az új vezetőséget és áldást kért a munkájukra. Dr. Balázs József elnökhelyettes a vezetőség nevében megköszönte a bizalmat és buzgó munkára hívta fel a tagokat. A Szeretet Nőegylet fenntart egy Aggok Házát, ahol 11 idős asszony kap nyugodalmat és szeretetteljes gondozást.

— **A békési Izr. Hitközség „Jehudoh Hálévi” Ifj. Csoportja** január hó 25-én, vasárnap rendezte meg a havonként megismétlődő kulturdélutánját, amelyen ismertetésre került a Szentföld nagy harcának, Herznek irodalmi munkássága, élete és küzdelme. Becher Andor mondott megnyitót, amelyben munkára, bizakodásra hívta fel az ifjúság figyelmét. Pintér Gábor átgondolt tanulmányában ismertetette Herzl göröngyös életútját, irodalmi munkásságát, Kurtág Ervin naplójegyzeteiből olvasott fel, novellát olvasott fel Wallenstein István. Szentföldi költők verseiből szavaltak: Kertész Mihály, Rosenthal Imre, Kornheiser József, Lampel Gábor. Végül „Szentföld és a zsidóság” címen dr. Rosenzweig Rezső főrabbi tartott előadást, amelyet a szép számmal egybegyűlt közönség mindvégig feszült figyelemmel és nagy tetszéssel fogadott.

— **Irodalmi est a Bethlen-téren.** Popper Lajos körzeti elnök és Simonyi Albert elnökhelyettes vezetésével a Bethlen-téri templomkörzet közönsége magánívójú irodalmi estét rendezett az elmúlt héten, melyen Szabolcsi Lajos irodalmi munkáit adták elő. A bevezető beszédet dr. Dési Géza előljáró tartotta, aki „Gyöngyszemek a Talmudból és Midrásból” című új Szabolcsi-kötet megjelenése alkalmából ünnepelte a szerzőt. Tordai Judit a legnépszerűbb Szabolcsi-verseket adta elő, majd Fehér Artur talmudi gyöngyszemek előadásával aratott nagy sikert. A Löw Lipótról elnevezett szavalókörös a „Szól a kakas már” előadásával nagy hatást keltett. Krasznay Kató héber dalokat énekelt, majd dr. Schwartz Benjámin, a körzet rabbija adott kifejezést lelkes szavakban a templomkörzet ragaszkodásának, szeretetének és elismerésének Szabolcsi Lajos iránt.

— **Az Enyingi Izraelita Hitközség** január hó 1-én megtartott évi rendes közgyűlésén dr. Polgár László hitk. elnök ismertette az előljáróság javaslatát, mely az 1942. évre 3000 pengő megszavazását ajánlotta az OMZSA céljaira. A közgyűlés a javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta és a 3000 pengő előteremtésére 90%-os pótdótt szavazott meg.

— **A Debreceni Hitközség kulturestje.** A Debreceni statusquo ante Hitközség és a debreceni OMIKE szombaton sikerült kulturestet rendezett a hitközség disztermében. Dr. Weisz Pál főrabbi mélyenszántó bevezetője után Sós Endre tartott nagy tetszéssel fogadott előadást *Zsidó író vallomással 1942-ben* címmel. Gellért Katalin előadóművésznő Kiss József, Makai Emil, Szép Ernő, Zelk Zoltán, Sós Endre verseiből szavalt, majd nagy hatással mondotta el Juhász Gyulának és Gyóni Géának Kiss Józsefhez írott ódait.

— **Az újpesti „Tiferesz Bachurim”** január 10-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a tagok szép számmal jelentek meg. Friedländer Imre elnök beszámolt az egylet évi működéséről. A választás a következő eredménnyel zárult: Elnök: Friedländer Imre, alelnök: Muszkál Béla, titkár: Löfller Ede, gondnok: Malek Ernő, pénztáros: Muszkál Imre, ellenőr: Klein Dávid, könyvtáros: Weingarten Simon. Választmányi tagok: Grosz Lajos, Gerstenfeld Sándor, Berger Lajos, Friedländer Béla, póttagok: Malek Andor, Fried Béla.

— **Zalaszentgróton** szépen sikerült chanukaünnepélyt rendezett a péntek esti istentisztelet keretében Berger Lajos hitoktató. A karének „Szentélyed megfertőzve” kezdetű dalt adta elő, majd nagyhatású felolvasás és szavalatok következtek.

— **OMIKE-est Békéscsabán.** A békéscsabai OMIKE január 11-én nagyszabású kulturestet rendezett. Dr. Szabó Ödön rabbi lelkes megnyitói szavai után dr. Balázs György, az Országos Magyar Zsidó Múzeum őre tartott a közönség lelkes érdeklődése mellett előadást „Mit mesélnek a Szentföld kövei” címen. A nagy tudományos felkészültségről és zsidó érzésről tanuskodó előadás a díesőséges multat egybekapcsolva a jövővel, az előadónak a zsidó nép jövőjébe vetett mély hitét és meggyőződését juttatta kifejezésre. Dr. Fischmann Mihály elnök zárószavai után ért véget a kulturest.

— **A MIEFHÖE II. jótékonycélu hangversenye.** A novemberben óriási sikerrel bemutatkozott MIEFHÖE Szimfonikus Zenekar II. jótékonycélu hangversenyét február 2-án, hétfőn d. e. 11-kor tartja meg a Goldmark-teremben. A tehetséges, fiatal karmesterek bemutatkozása során most Schütz Zoltán vezényli a zenekart, Müsorán Gluck: Iphigenia nyitánya és Beethoven: Eroica szimfóniája szerepel. Közreműködnek: Schönfeld Judit hegedű- és Starker János gordonkaművészek Beethoven: Hegedűrománccal és Haydn: Gordonkaversenyével. (Jegyek a MIEFHÖE színházjegyirodájában kaphatók. Tel.: 132-132)

HYMEN

Wertheim Pacsi és Weiss Farkas középiskolai tanár Jeruzsálemben házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

A Machzike Hadasz Egyesület és vezetősége, Miskolc, szívélyesen gratulál Rosinger Andor urnak (Miskolc). Breiner Mancika urleánnyal (Ipolytölgy) történt eljegyzésükhöz.

Knöfler Éva és Salgó Endre jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Palugyai Győző Viktor** szücs kölcsön is ad szörmebelépőt, bolerót alkalmakra IV., Váci-utca 15.

HALÁLOZÁS

Mélyszégyes gyászja van a Budapest-ferencvárosi Izr. Imagyegyesületnek, amely Schwarcz Viktor elhalálozásával elnökét veszítette el. Az elhunyt elműki tisztiségét őszinte vallásos odaadással és páratlan áldozatkészséggel évtizedeken át látta el. Négy nappal halála előtt vesztette el hűségét és ezt a csapást hosszas betegségétől meggyőztört szervezete nem bírta elviselni. Végítészességén jelen volt a Ferencváros egész zsidósága. Az Imagyegyesület nevében Russ Aladár főtitkár búcsúztatta megható szavakkal az elhunytat. Az énekrészeket Blass Zsigmond főkantort látta el az énekkarral.

Művészeti síremlék: EICHBAUM MÓR-nál, V. Rudolf-tér 3 szám (Margit-hídnál). — Telefon: 124 674

Kiadótulajdonos:

a Magyarországi Izraeliták Országos Irodája
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
ROÓZ RÉZSŐ.

Nyomtatott

a Globus Nyomdai Müintézet R. T. kör-forgógépein, Budapest, VI., Aradi-utca 8.
Felelős vezető: Erdélyi György.

A P R Ó H I R D E T É S E K

HAZASSAG

KERESKEDELMILEG képzett, 34 éves érettségizett fiatalember benősnülne biztos egzisztenciájú családba. „Szorgalmas, szombat-tartó” jelige. 915

ALLAST KERES

OKLEVELES mezőgazda, szakmabeli elfoglaltságot (gazdatiszt, iszpan, magtáros) keres, egyéves gyakorlattal. Megkeresések: dr. Mandel Miklós rabbi, Budapest, Bethlen-tér 2.

INTELLIGENS nő félnapra gyermekekhez vagy urinőhöz ajánlkozik. „Komoly” jeligére.

MEGBIZHATÓ férfi biztosítékkal állást keres. „40 éves” jeligére.

GYERMEK mellé ajánlkozik iskolázott leány. Háztartásban segít. Orenstein Ilona, Nagyszalonta. 914

ALLAST KAPHAT

PERFEKT német kisasszonyt keresek délutánra Budára. Telefon-hívás kettőkor 164-197. 913

LAKÁS. ELI. ATAS

PIHENJEN, üdüljön a Mátrában az egyedül orth. köser Mandipenzióban, mely télen is nyitva van. Telefon. 25. Mátrafüred.

VEGYES

RÁDIÓT vennék, váltóáramut, Európát fogót, modernet, privát. tól. Leveleket lehetőleg árnyegjölöléssel „Állami” tisztviselő” jeligére küldöb. 916